

Tuinspiegel

Tuinbouwvereniging
Buytentwist

Augustus 2021
Jaargang 58

Belangrijke data

ALGEMENE LEDENVERGADERING

zaterdag
28 augustus
15.00 uur
en aansluitend
plantenruil en borrel

BESTUURS- VERGADERINGEN

Eerste maandag
van de maand:
6 september,
4 oktober,
1 november

In dit nummer o.a.

- * Nieuwe voorzitter
- * Biobollen
- * Prijswinnaars

Seizoentips

In deze rubriek geef ik voor de drie komende maanden wat tuintips. Het is een mix van tips over zaaien, snoeien, onderhoud van gereedschap en het bestrijden van ongedierte met milieuvriendelijke middelen. Ik put veel uit eigen ervaring en zoek in mijn geliefde tuinboeken. En daarnaast is er natuurlijk Internet. Een tip, wat dit betreft: zoek met het woord “tuinkalender” en u komt een schat aan informatie tegen die gerangschikt is volgens de maanden van het jaar.

Augustus

■ Plant knoflook

tussen augustus en november. Dit gewas heeft minimaal een maand koud weer nodig. Zet de tenen 10 cm uit elkaar. Een iets verhoogd bed is belangrijk om rot tijdens natte perioden te voorkomen. Geef de plant compost. Mocht je de knoflook toch in het voorjaar planten: doe het niet later dan half maart.

■ **Stek je aardbeien.** Je kunt natuurlijk nieuwe aardbeiplanten kopen, maar zo’n drie tot vier jaar na de aanschaf kun je je aardbeiplanten stekken. Neem daarvoor de eerst uitgroeiende stek vanaf de moederplant en plant die (als je de lange uitlopers hebt afgeknipt) niet later dan begin september. Zo kan de jonge plant goed wortelen, voordat het echt koud wordt. Na vier jaar stekken nemen is het tijd voor de aanschaf van nieuwe planten.... Leuk om weer eens een ander ras te proberen!

■ **Zaai veldsla, spinazie, raapsteel of kropsla;** tot ongeveer 20 augustus kan dat nog!

September

■ Volgens Karel Capek in “Het jaar van de tuinder” is dit een “gezegende maand” voor de tuinder. Het is de maand van de tweede bloei van veel bloemen, het is ook de maand van het genieten van de eetbare opbrengst van je tuin. Tegelijkertijd kunnen we het een-beetje-rustiger-aan doen: het mag allemaal wat langzamer dan in de maanden mei en juni. Geniet er van!

■ **Voorjaarsbollen** Het is vanaf eind september de tijd om de vroege voor-

jaarsbollen aan te planten zoals tulpen, narcissen en krokussen. Zoek ze eens in de biologische hoek, want in de gangbare bollen zit veel gif. Zie vooral het artikel van Herma Wiers “Bloembollen planten? Kies voor biologisch!”

■ Mulchen, mulchen en nog eens

mulchen. U leest het vaker in mijn seizoenstips. Bedden die vrijkomen kun je bedekken met plantenresten; het is DE manier om onkruid tegen te gaan en om het bodemleven te stimuleren. Ik was het afgelopen voorjaar zeer verrast om te zien hoe hard de pissebedden en wormen gewerkt hadden om alles te verteren. De wat grovere plantenresten die nog op het land liggen, belanden in mijn compostton.

Oktober

■ **Heesters en bomen planten of verplanten...** daarvoor zijn oktober en november zeer geschikte maanden. De bomen en heesters verliezen hun blad en daardoor verdampt er minder vocht. Ze gaan in rust; daardoor kun je ze uitstekend planten of verplanten. Mocht er in december tot februari vorst komen, dan hebben ze de tijd om wortel te schieten op hun nieuwe plekje. Wat kan helpen: een paar weken voordat je de boom of struik (ver-)plant, steek je rondom de wortels de spade in de grond. De plant kan dan binnen de kluit alvast nieuwe wortels gaan vormen.

■ Maak je gereedschap

schoon, laat het slijpen en zet het in het vet. Veel tuinders doen dat in het vroege voorjaar, maar dan hebben de “slijpers” het druk. Goed en goed onderhouden gereedschap is de helft van het werk!

Tine Walberg

Coverfoto: **Tine Walberg**

ALGEMENE INFORMATIE

BESTUUR

(bij voorkeur benaderen via e-mail, slechts in nood per telefoon!)

VOORZITTER:

Hetty Karman, A10

TEL.: 06-15036180,

E-MAIL: voorzitter@buytentwist.nl

SECRETARIS AD INTERIM:

Ella de Gelder, A30

TEL.: 023-5270177,

E-MAIL: secretaris@buytentwist.nl

PENNINGMEESTER AD INTERIM:

Rob Ouwerkerk, A27

TEL.: 023-5253443,

E-MAIL: penningmeester@buytentwist.nl

BESTUURSLEDEN:

Yvonne Clason, A34

TEL.: 023-5263438,

E-MAIL: y.clason@kpnmail.nl

Rob Ouwerkerk, A27

TEL.: 023-5253443,

E-MAIL: penningmeester@buytentwist.nl

Marianne Narold, B31

TEL.: 06-27252636,

Dick Melman, A07

TEL.: 023-5259469

TUINUITGIFTE

Yvonne Clason, A34

TEL.: 023-5263438,

E-MAIL: wachtlijst@buytentwist.nl

BEHEER COMPLEX EN CLUBGEBOUW EN VOORZITTER KLUSCOMMISSIE

Rob Ouwerkerk, A27

E-MAIL: webmaster@buytentwist.nl

COÖRDINATOR WERKBEURTEN

Marianne Narold, B31

TEL.: 06-27252636,

E-MAIL: werkbeurt@buytentwist.nl

VOOR OVERZICHT WERKMEESTERS

website: www.buytentwist.nl

TUIN- EN OPSTALLENCOMMISSIE (TOC)

Marianne Narold, B31

TEL.: 06-27252636,

E-MAIL: toc@buytentwist.nl

REDACTIE TUINSPIEGEL

Tine Walberg, A32

Yvonne Clason, A34

Erik Kwant, B32

E-MAIL: tuinspiegel@buytentwist.nl

BEHEERDER WEBSITE

Rob Ouwerkerk, A27,

E-MAIL: webmaster@buytentwist.nl

BANKREKENING VAN DE VERENIGING

NL83TRIO0379447703

t.n.v. penningmeester Buytentwist te Overveen

ADRES BUYTENTWIST

Bloemendaalseweg 185C,

2051 GA Overveen,

E-MAIL: info@buytentwist.nl

Nieuwe mensen in het bestuur

In de vorige Tuinspiegel hebben jullie al iets kunnen lezen over mijn achtergrond en de reden om mij kandidaat te stellen voor het bestuur van tuinbouwvereniging Buytentwist. Oorspronkelijk zou de Algemene Leden Vergadering op 28 mei gehouden worden en zou dan gestemd kunnen worden op de voorgedragen nieuwe bestuursleden. Door de coronacrisis, waar maar geen einde aan lijkt te komen, is de ALV verplaatst naar 28 augustus en is in mei digitaal gestemd over bestuur en de financiële verantwoording. Circa 60 leden hebben een reactie gestuurd en Dick en ik zijn gekozen in het bestuur, waarvoor mijn oprechte dank. Marianne, Yvonne, Rob en Ella zijn allen herkozen, waardoor het bestuur nu uit 6 personen bestaat. Ik ga de voorzittershamer nu overnemen van Ella, die het secretariaat zal gaan doen. Ik hoop een nuttige bijdrage te kunnen leveren aan het goed functioneren van onze vereniging.

In elk geval één taak voor het bestuur is al duidelijk: op 1 juli is de WBTR, Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen in werking getreden. Daar heeft elke vereniging/club mee te maken. Aanleiding voor de wet is een aantal misstanden die aan het licht zijn gekomen waarbij bestuursleden fraudeerden of verplichtingen aangingen waar de club niet aan kon voldoen. Met de oude wetgeving was het bijzonder lastig om de betreffende bestuurders doeltreffend aan te pakken. Dat is nu verbeterd. We hebben ons als bestuur uiteraard verdiept in de materie en ook een webinar gevolgd om te weten te komen hoe wij als vereniging kunnen voldoen aan de nieuwe wet. Het gaat erom dat je voldoet aan de regels van "behoorlijk bestuur". Aangezien dat een wat algemene term is, is het nuttig om dit wat nader te omschrijven.

Taken en verantwoordelijkheden van bestuursleden dienen goed omschreven te zijn en ook de wijze van besluitvorming dient duidelijk en transparant te zijn. Verder zijn er nog zaken als aansprakelijkheid bestuursleden, tegenstrijdig belang en stemrecht. In onze statuten en huishoudelijk reglement zijn al veel dingen beschreven, maar her en der moet er nog wat toegevoegd/aangepast worden. Dit gaat uiteraard via de ALV die hierover het laatste woord heeft. De wet is nu al van kracht; voor het aanpassen van de statuten is er een overgangsperiode van 5 jaar, dus we hebben nog even de tijd. Het zijn niet de meest leuke dingen om aan te werken, maar het voorkomt mogelijke problemen later.

Gelukkig zijn er ook de onderwerpen als "natuurlijk doen", de insectentuin en de "compostmakerij", waar we ons mee bezig kunnen houden. Dat zijn zaken die je als tuinder veel meer aanspreken en hopelijk kunnen we daar de meeste tijd en aandacht aan geven.

Tot ziens op de komende Ledenvergadering of anders gewoon een keer op de tuin.

Hetty Karman (tuin A10)

Voorzitter Buytentwist

Bloembollen planten?

Kies voor biologisch!

Herma Wiers vertelt wat wij op Buytentwist te maken hebben met de pesticiden in de bollen-teelt.

Waarom kiezen we voor biologische bloembollen?

Bolgewassen uit de gangbare teelt worden gedurende het volledig teelt- en bewaarproces behandeld met pesticiden. Dat heeft negatieve gevolgen voor de biodiversiteit op en rond de bollenvelden en de omringende waterlopen. En het brengt niet alleen risico's met zich mee voor telers en omwonende burgers, maar ook voor jou als tuinder en voor de insecten in je tuin. Pesticiden-residuen zitten in en op de bloembol en komen zo in jouw tuin terecht. Bijen en andere bestuivers pikken ze op via stuifmeel en nectar, met alle treurige gevolgen van dien.

▲ Blauwe druif

*Pesticiden-residuen
zitten in en op de
bloembol en komen zo in
jouw tuin terecht.*

▲ Tulipa Abu Hassan sorten

▲ Hyacint White Pearl sorten

Het gezonde alternatief

Gelukkig zijn er sinds een aantal jaren biologische bloembollen. Steeds meer mensen kopen deze bollen. Door hiervoor te kiezen steun je telers die zich inzetten om sterke planten op een gezonde bodem te telen, met zorg voor het milieu. In plaats van kunstmest worden organische meststoffen gebruikt. Er wordt ingezet op ziektepreventie in plaats van bestrijding met pesticiden. Dat zorgt voor terugkeer van bodemleven en biodiversiteit op en rond de bollenvelden. En in jouw eigen tuin wordt een bol, die opgegroeid is in een gezonde teeltbodem, een sterke plant met goede voeding voor bestuivende insecten. Op deze manier help je de insecten ook weer in hun voortbestaan en in het verrichten van hun nuttige bestuivingsarbeid.

Waar vind je biologische bloembollen?

Gelukkig zijn "biobollen" tegenwoordig op diverse verkooppunten te verkrijgen. Ik noem hieronder een paar betrouwbare verkooppunten.

- Via webshops:
kijk voor bestelling en nuttige informatie over dit onderwerp op
www.biobol.nl/links-naar-webshops
of op
www.bloembollenvoorbijen.nl

- In natuurvoedingswinkels

Wat doen wij?

Dit najaar planten we op Buytentwist alvast 200 biobollen op een paar gemeenschappelijke stukken van ons complex.

Juni 2021

Herma Wiers

Voor de officiële huldiging moeten alle prijswinnaars nog even wachten tot de (uitgestelde) ALV van Augustus 2021.

Nieuwkomer van het jaar

Inge heeft de gieter-wisselbeker gekregen als prijs voor de beste nieuwkomer 20/21: Volgens de TOC is enthousiasme te zien in grondbewerking, aanleg stapstenen-paden e.d. Je kunt zien dat de bestaande planten gerespecteerd worden. Dat vonden we een mooie combinatie die past bij een beginnende tuinder op een nieuwe plek.

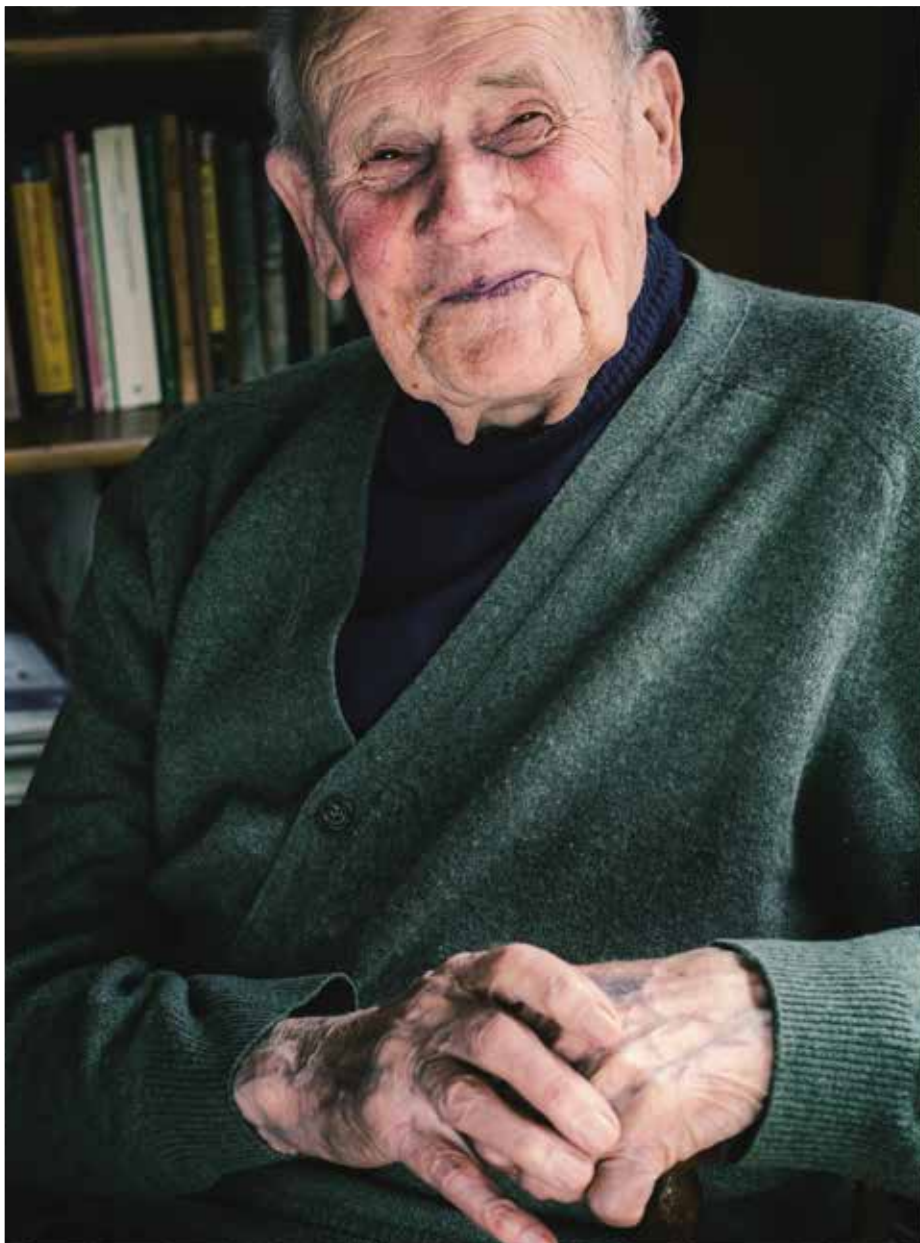
▲ Inge de Vries (A21) kreeg de gieter-wisselbeker als prijs voor de beste nieuwkomer 2020/2021.

Jos Kuylen (A38) ontvangt een boeket ter ere van zijn prestaties op het gebied van compost maken. Hij ontvangt op de ALV in augustus de Lambert Dijkhuizen-trofee.

Joop van Turnhout (A41) ontvangt een boeket van Hetty Karman vanwege zijn tomeloze inzet voor compost en nog veel andere zaken op ons complex. Hij zal de Cor Vlug-trofee later ontvangen.

Herinneringen aan

Lambert Dijkhuizen

Herma Wiers haalt herinneringen op aan deze markante persoonlijkheid op Buytentwist. Lambert, erelid, overleed op 26 april 2021.

Bramleys

Op een dag kwam Lambert met een paar flinke appels in zijn handen mijn kant op en informeerde met pretoogjes of ik wist welke appels hij daar had.

Tot mijn eigen verbazing herkende ik ze meteen: "dat zijn Bramley's, Lambert!"

Net als Lambert had ik heel veel kilometers door Engeland gewandeld en dan kom je nogal eens door Bramley-boomgaarden. Een paar dagen later verscheen Lambert op de fiets bij mij aan de deur. Zijn twee fietstassen vol met Bramleys: Voor mij om appelmoes/taart te maken! Want hij had een Bramley-boom op zijn moestuin staan. Gelukkig staat ie er nog en wordt in ere gehouden.

Tuinder Lambert

De laatste jaren dat Lambert een tuin had op Buytentwist, had ik een tuin naast die van hem. En dat was erg gezellig en leerzaam bovendien.

Hij keek zijn ogen uit naar mijn nogal rommelige manier van "biologisch" tuinieren.

Stelde mij daar belangstellende vragen over.

Ik op mijn beurt keek met bewondering naar zijn tuin: Goed verzorgd, geordend en georganiseerd. Hij wist precies wanneer hij wat moest zaaien en planten. Lijntjes werden gespannen en rechte, onkruidvrije rijtjes van zaailingen verschenen. Bloemendaalse Gele en rammenas behoorden tot zijn favoriete gewassen. De rammenas ging geraspt op het brood en behoorde samen met knoflook en nog een ander gewas (ik geloof, dat het Spaanse peper was) tot het geheim van zijn hoge leeftijd. Want de oude Egyptenaren deden dat volgens Lambert ook al zo.

Hij had ook een geweldige perenboom op zijn tuin staan en ik kreeg een keer een hele zak van 'm. Het waren overheerlijk stoofperen.

Later kwam ik eens bij hem thuis en liet hij me schriften zien waarin hij sinds jaren dagelijks noteerde wat hij op de tuin had gedaan. Op die manier had hij natuurlijk een enorme kennis en ervaring verzameld. Ik mocht toen ook een kijkje in de kelder onder zijn huis nemen. Daar stond -keurig geordend- de ingevroren en ingemaakte wintervoorraad, alles van eigen tuin. Zo kwam Lambert door de winter.

Fijnproever Lambert

Lambert wist de weg naar de poelier in Bloemendaal goed te vinden. Daar haalde hij een duinkonijntje dat werd gestoofd en vervolgens genoot Lambert daarvan.

Ook wist hij precies waar en wanneer de speciale bloedsinaasappels te verkrijgen waren waarmee hij zijn eigen marmelade maakte.

Einde van de moestuin

De laatste paar jaar wisten John (zijn andere buur) en ik hem er telkens van te overtuigen om de tuin "nog een jaartje" aan te houden. Daarbij was de deal dat wij dan wat extra klusjes, zoals o.a. grasmaaien van hem zouden overnemen. Dat ging zo een paar jaar, totdat Lambert kordaat, maar met pijn in het hart, besloot om de tuin op te geven.

Zijn schilderachtige huisje was al een tijd flink bouwvallig "net als zijn baasje" zei Lambert er dan achteraan. Het bestuur hielp hem ruimhartig om de tuin te ontmantelen en als dank nodigde hij gastvrij ieder uit voor een genoeglijk afscheidsetentje in Kraantje Lek.

De fiets

Lambert werd slechter ter been, maar wilde toch graag Buytentwist en het Landje van de Boer, waar hij ook een graag geziene gast was, blijven bezoeken. Uiteindelijk vond hij een geweldige oplossing in een

Bloemendaalse Gele en rammenas behoorden tot zijn favoriete gewassen

makkelijk bedienbare elektrische driewiel-fiets. Vele malen zagen wij hem sindsdien op deze fiets verschijnen om met deze en gene een praatje te maken.

Aan Lambert heb ik alleen maar dierbare herinneringen en zal hem niet vergeten.

Herma Wiers

Japanse

Duizendknoop, een Invasieve Exoot

Oei, daar hebben we hem weer..... de "Invasieve Exoot".

Dat klinkt nogal oorlogszuchtig en ja, dat is dit exemplaar zeker! Invasieve exoot betekent in dit geval: een geïmporteerde plant verdringt inheemse planten (denk ook aan de Bereklaauw en in de dierenwereld: de Nijlgans).

De Japanse Duizendknoop is gek genoeg familie van de rabarber en een goede leverancier van nectar. Daarnaast zegt men dat deze plant weerstand-verhogend werkt, goed helpt tegen tumoren, hart- en vaatziekten en COPD..... ik heb het niet kunnen checken! Reynoutria japonica, Polygonum cuspidatum, Fallopia japonica.... dit zijn de namen waaronder de plant bekend staat. Je zou als rechtgeaarde Calvinist willen zeggen: één naam is toch genoeg?

Hoe ziet-ie eruit?

Als in april de jonge scheuten boven de grond komen, zijn die echt rood. De bladeren zijn meer dan hand-groot en in de herfst bloeit de plant met witte bloei-aren. De plant is een gigantische groeier en heeft weinig natuurlijke vijanden zoals planteneters, insecten of schimmels. Het is dan ook geen wonder dat hij/zij met z'n sterke wortelstokken, die vergelijkbaar zijn met bamboe-wortels, veel schade toe kan brengen

aan gebouwen, wegen en ondergrondse leidingen. Kijk maar eens op de site van de gemeente Amersfoort! Verschillende gemeenten geven honderdduizenden euro's uit om de plant uit te roeien. In een krantenknipsel uit het Haarlems Dagblad las ik dat ook in Haarlem vrijwilligers de helpende hand uitsteken bij Spaarnelanden: ze steken onder deskundige leiding de wortelstokken uit de grond. Zin om mee te helpen? Mail naar ebeth@spaarnelanden.nl.

▲ Japanse Duizendknoop

Verspreiding: alstublieft niet!

In bijna alle landen van Europa wordt aangeraden de verspreiding van de Japanse Duizendknoop te voorkomen door de plant op de één of andere manier uit te roeien.

In Engeland is het zelfs verboden om de plant te verspreiden!

Hoe doen we dat in Nederland? Veel gemeenten, die last hebben van de Duizendknoop, proberen verschillende manieren om schade te voorkomen: ze spuiten gif, ze verbranden de plantenresten zoveel mogelijk of ze graven alle wortelstokken zoveel mogelijk uit. Maar het blijkt moeilijk om de plant echt uit te roeien. Vandaar dat de Universiteit van Wageningen ook zo z'n inspanningen levert. Momenteel zijn er proeven gaande waarbij de grond -en dus de wortelstokken- worden bevroren.

Wat kunnen we zelf doen?

- Koop de plant niet, zelfs niet als leuk cadeautje voor een tuin vriend(in).
- Meld aan je gemeente als je een plek vindt, waar de plant groeit.
- Maai de plant niet; zelfs de kleinste plantenresten groeien weer uit.
- Probeer alle wortelstokken uit te graven. En doe die wortelstokken NIET in de groene, maar in de GRIJZE bak! Afval uit de grijze bak wordt namelijk onder hogere temperaturen verwerkt.
- Overgiet de wortelstok van een beginnende plant met ruim 5 liter kokend water.

Bronnen: Universiteit van Wageningen, Wikipedia, site van de gemeente Amersfoort en Haarlems Dagblad.

Tine Walberg

Pa en Moestuin 4

Wij hebben een nieuwe tuingoeroe en hij heet Frank. Kent u hem? Frank Anrijs uit Vlaanderen. Hij schrijft geweldige boeken en het was alvast heel prettig om daarmee als zoekende moestuinleek de winter door te komen. Zijn eerste boek: 'Zeven stappen naar een natuurlijke moestuin' is echt een pageturner. Misschien af en toe wat schoolmeesterachtig, maar ach, als beïnvloedbare leken vinden we dat niet erg. Af en toe moeten we wel googletranslate even inschakelen. Moet kunnen. Weet u wat bijvoorbeeld pijpajuinen zijn? En warmoes? Stinkertjes? Wij nu wel. Frank is van het groentekweken volgens het systeem van schijnbare chaos. Dat deed ons al glimlachen.

Echt helemaal om ging ik -dat moet op een koude decemberavond geweest zijn- na een treffende passage uit zijn eerste boek. Hij is fan van de sciencefictionfilms 'The Matrix' uit de jaren '90 (ik ook). In de eerste film kan hoofdperson Neo kiezen uit een blauwe pil en een rode. Kiest hij de blauwe, dan gaat zijn leven verder als gezapige programmeur die nog nooit van de Matrix heeft gehoord. Kiest hij de rode pil, ja dan krijgt hij een antwoord op al zijn vragen en begint zijn queeste naar bevrijding. Maar dat is niet de gemakkelijke weg! Nee, dat is de (moestuin)weg met vele hindernissen. 'Zolang je twijfelt en er niet volledig voor gaat, zolang je niet durft om je volledig te smijten, krijg je geen succesvolle natuurlijke moestuin', zegt Frank op zijn Vlaams. Ik kies het smalle, kronkelige pad. Het pad is lang; je hebt zomaar kans om twee -en als het tegenzit- drie jaar te zoeken. Maar dan vind je het grote geluk. Baf! Helemaal om ben ik! Voor de liefhebbers: er komt na coronatijden een vierde deel uit van deze filmreeks.

Frank is van de permacultuur, zoveel is wel duidelijk. Maar hij is ook weer niet van de extremen. We hoeven bijvoorbeeld niet bij volle maan met de linkerhand gedraaide brandnetelsapjes uit te gieten over onze groenteplantjes. Maar daarentegen is er toch wel enig afwijkend gedrag te bespeuren. Plantjes zet je niet in een kaarsrechte rij. Nee, die plant je in golven. In een plantbed van 2.50 x 1.20 m maak je drie golven. Iedere golf is voor een ander gewas. In de ruimten tussen de golven in de rand plant je ook weer twee verschillende soorten. Deze soorten moeten zoveel mogelijk van elkaar verschillen: in kleur, geur, vorm, grootte, bovengronds en ondergronds. De enige gemeenschappelijke eigenschap is dat ze gelijktijdig zaai- of plantbaar moeten zijn. Doel van dit alles is om het alle groentevretertjes in de tuin zo lastig mogelijk te maken. Vervelende beestjes zijn veelal bijziend en lui, zeggen de wetenschappers volgens Frank. Door deze werkwijze toe te passen raken de vervelende beestjes gedemotiveerd en gaan naar de rechte rijtjes van de burens.

Ik geloof er de komende drie jaar in. En nu nog even de rest van de tuinierende familie 'omslijten' binnen die tijd.

Wim van Midwoud (A28)

▲ Deze harde werker wil anoniem blijven.

▲ John Peters en Dick Melman testen hun zeisen.

Bijzondere momenten

◀ De zwanen met hun 5 jongen waren even weg, maar nu weer terug.

▶ De redactie van de Tuinspiegel viert haar eerste lustrum en geeft te kennen nog wel een poosje door te willen gaan. Vlnr: Erik Kwant, Yvonne Clason en Tine Walberg.

◀ Hermien Blom (B25-27) vindt overal planten voor de insectentuin.

▶ Deze spiegel voorkomt menige aanrijding.

▼ Reina Kors (A05) laat met veel trots haar perziken-oogst zien.

Da's schrikken

▲ De voorpoten als van een mol

Misschien hebben de tuinders, die dit jaar voor het eerst de grond van Buytentwist door hun handen voelen gaan, hem al gezien. De schrik van menig Buytentwister, althans.... van degenen die hun best doen om sla en aardappels te telen.

▲ Lekker hapje !!

Mogelijk vroeg je je af hoe het toch kan, dat je net uitgeplante en fris ogende sla zomaar ineens ligt te zeltogen.

Want ja, dat enge beest, dat vlak onder de oppervlakte zit, lust behalve kleine mede-insecten en zijn soortgenoten, ook plantenwortels en natuurlijk het liefst de dikste.

Als dat allemaal nog niet is gebeurd, dan heb je wellicht onder de planken op de tuin al graafgangen gevonden en gedacht dat die 'wormen' getuigen van vruchtbare grond.

Ook bij jou op de tuin zitten ze dan, veenmollen.

Eng of mooi?

Behalve soms lastig is het een heel mooi beest. Ziet er voor sommigen eng uit, maar dat is ie niet. Bijten of steken doet ie ook niet, al kun je schrikken van zijn enorme kracht, als ie uit je hand probeert los te komen.

Kijk er eens goed naar, als je er een gevangen hebt. Hij heeft

(kleine) vleugels en sprieten aan zijn achterlijf, waaraan je een krekkel herkent. Daar is ie een broertje van. En dus is ie ook een neef van de sprinkhanen. Komt op Buytentwist veel voor en in de duinen in venige laagtes. Maar verder in Nederland en daarbuiten uiterst zeldzaam.

In mei en juni kun je ze ook horen. Moet je wel 's avonds als het

▲ Vleugels, niet om te vliegen, maar om te zingen.

◀ Graafgang en broedkamer onder een plank

donker is op een warme avond naar de tuin komen. Zien doe je ze dan waarschijnlijk niet want de mannetjes blijven in de ingang van hun holletje zitten en houden hun mond als je te dichtbij komt. De vrouwtjes komen op zijn hoge gesjirp af, dat wel wat lijkt op de roep van een rugstreeppad, ook zo'n duinbeest.

Pak ze!

Een goede manier om ze te vangen is door gebruik te maken van de warmte, waar ze dol op zijn. Leg een plank neer en keer die af en toe eens om. Vlak onder de plank graven ze graag hun gangen. Wees snel, want ze vluchten snel dieper de grond in. En als je geluk hebt vind je onder de plank een rond kommetje. Daar worden de bruin-gele eitjes in gelegd, waar de op jonge oorwormen lijkende jongen uit komen. Als je het zover niet wil laten komen vang je ze weg. Dat gaat gemakkelijk met een ingegraven yoghurt-pot of een hoog bakje, dat je overhield van de chinese maaltijd. Ingraven onder de plak en 1 a 1,5 cm ruimte tussen potrand en plank laten. Gooi 'm niet in de sloot, want hij kan heel goed zwemmen. Knijp 'm ook niet fijn tussen duim en wijsvinger. Gun 'm ook geen knerpend einde onder je schoenzool. Deponeer 'm dus in de emmer met wit zand, die bij het clubhuis staat. Dan zorgen ondergetekenden er af en toe voor dat ie ergens in de duinrand op een geschikte plek een nieuw leven kan beginnen.

Ton van A2 en Bert van A44.

Mis hem niet!

De ALV

**Zaterdagmiddag
28 augustus
om 15.00 uur**

vindt de uitgestelde
Algemene Leden Vergadering
plaats in het clubhuis. De
agendapunten en verdere
informatie krijgt u in
augustus per mail
toegestuurd.

Na afloop is er een gezellige
borrel en bestaat de mogelijk-
heid planten aan te bieden,
als vervanging van
de Stekjesruil.

Lidmaatschap AVVN

We zijn als vereniging lid van de
belangenvereniging AVVN.
Het blad "de Tuinliefhebber"
krijgt iedereen toegestuurd.
Door de inhoudelijke reorganisa-
tie is deze vereniging aantrekke-
lijker geworden voor individuele
leden. Ook de AVVN stimuleert
een groenere leefomgeving en
werkt hierbij samen met verschil-
lende andere organisaties. Je kunt
je sinds april dit jaar aanmelden
(als Buytentwist-lid) op de be-
sloten online plek op de site van
AVVN. Er zijn bijzondere activitei-
ten, workshops en inspirerende
verhalen te vinden.

■ www.AVVN.nl

Marianne Narold

Ovenschotel van Joe Cupin

**Joe en Caroline
genieten in de nazomer
zeer van de courgette-
oogst. Hierbij hun
verrukkkelijke suggestie.**

Ingrediënten:

- 3 x rode ui,
- ½ bosje tijm
- 1 of 2 courgettes
- 3 tomaten in plakken
- 6 ons Franse geitenkaas (Chèvre of pittiger)

- 3 rode ui (in plakken gesneden) in olijfolie bakken tot het zacht en zoet is.
- ½ bos tijmblaadjes, zout en peper goed door de uien roeren.
- In ovenschotel doen.
- 1 tot 2 courgettes in ½ cm dik snijden. 1 kant met olijfolie bestrijken en in hete pan aanbraden tot het lichtbruin is (of in een grillpan).
- Snij tomaten (net zoveel plakken als courgette) in plakken.
- Kruimel 6 ons Franse geitenkaas (Chèvre) boven de uien in de ovenschaal.
- Dan een laag gebakken courgettes en tomaatplakken dakpansgewijs op de uien/kaas leggen.
- Bestrooien met gemalen peper, zout en olijfolie erover sprenkelen.
- Oven op 180 graden voorverwarmen. Ongeveer 15/25 minuten in hete oven zetten.

■ Uitgeverij Velt,
vertaald door Janneke Tops en
Lieven David.
ISBN 978-90-6224-543-7,
18 euro

Boekbespreking

Zelf zaden telen

Dit boek is echt het basisboek voor het telen en verzamelen van zaden. Het boek geeft veel uitleg over het verzamelen en de methodes voor het schonen van zaden. Hoe kun je de zaden het best bewaren, testen of ze nog kiemkrachtig zijn? Je vindt er extra informatie in over de zaden per plantenfamilies, zoals bijvoorbeeld de bietenfamilie of de wortelfamilie, zodat je de zaden nog beter kunt behandelen. Ook geeft het boek via mooie en duidelijke foto's informatie over bestuiving en zadenproductie van de verschillende planten. Het is onmisbaar voor iedere moestuinder die graag zelf zaden wint van de planten uit de moestuin.

Yvonne Clason

De Natuurslootkant

Deel 3

Een derde artikel over de slootkant. Is er dan weer wat te melden?

Jazeker. Als je er op let, zie je dat de ontwikkeling van de begroeiing almaar doorgaat. Kijk maar eens als je er langs loopt op weg naar je tuin. Ton Hocker en ik hebben half mei gekeken welke soorten er dit jaar te vinden waren. Dat waren er maar liefst 55! (vorig jaar waren dat er 42).

Onder die 55 soorten zaten onder meer echte koekoeksbloem, veldzuring, reukgras, pinksterbloem, holpijp en moerasrolklaver. Dat zijn soorten die mooi passen in het type slootkant dat we bij het aanleggen van de slootkant voor ogen hadden: soorten die zich thuisvoelen in dotterbloemhooiland, het grasland dat tot 50 jaar geleden in onze streken algemeen voorkwam en nu vrijwel is verdwenen.

Verrassend

Er zaten ook soorten bij die ons verrasten: akkermelkdistel, kaardebol en een kiemplantje van een eik. Dat zijn soorten die er waarschijnlijk niet zolang zullen staan. Die zijn namelijk niet zo goed bestand tegen het maaien dat we op gezette tijden uitvoeren. Het aantal soorten dat in de slootkant voorkomt is leuk om te weten, en 55 klinkt lekker stoer. Maar het aantal soorten is niet het belangrijkste kenmerk en de belangrijkste kwaliteit. Zo is het is zeer waarschijnlijk dat er volgend jaar minder soorten zullen zijn. Soorten die maaien niet verdragen en soorten die vooral op kale grond voorkomen (akkerkruiden) zullen verdwijnen. Of graslandsoorten die van vochtige, niet te voedselrijke omstandigheden houden er een plekje kunnen vinden en behouden...dat is wel een belangrijke kwaliteit. Een soort die het in het voor-

▲ **Figuur 1.** Overzicht van de natuurslootkant begin mei 2021. De vegetatie is niet te zwaar en er bloeit het nodige. Herkenbaar zijn rode klaver (voorgrond), smalle weegbree (de witte kransjes op de voorgrond) en scherpe boterbloem (gele bloemen).

▲ **Figuur 2.** Kruipend zenegroen, in volle bloei. De soort heeft zich afgelopen jaar fors uitgebreid. Rechts op de voorgrond dotterbloem. Mei 2021.

jaar verrassend goed deed, was kruipend zenegroen. Met haar groenrode bladeren en blauwe bloemen trok ze in mei de meeste aandacht.

Slimmerds

Tijdens een excursie die we op 1 mei hadden, konden we zien hoe handig het kruipend zenegroen op de omstandigheden inspeelt. Met haar kruipende uitlopers weet ze zich goed te verspreiden over de slootkant, daar waar de vegetatie niet te hoog was. Met haar royaal grote bladeren houdt ze haar concurrenten in de schaduw. In juni namen andere soorten veel ruimte in en overtroefden het zenegroen. Of kruipend zenegroen haar positie weet te handhaven, zullen we moeten

Op 15 juni is er met de zeis gemaaid. Daardoor is het krachtenveld voor alle soorten weer drastisch veranderd.

afwachten. Heel bepalend zullen de maaibeurten zijn. Op 15 juni is er met de zeis gemaaid. Daardoor is het krachtenveld voor alle soorten weer drastisch veranderd. Door het maaien komt er weer licht tot op de bodem en krijgen laagblijvende soorten en soorten die elk jaar moeten kiemen meer kans.

En dat is misschien wel het meest leuke van onze slootkant: te bekijken hoe de soorten inspelen op de omstandigheden die we er hebben gemaakt: een vochtig-natte kant die niet wordt bemest en die zo nu en dan wordt gemaaid. Dus geef uw ogen de kost als u er weer eens langs komt.

Dick Melman

▲ **Figuur 3.** Pinksterbloem. Zo op het randje van de slootkant voelt de soort zich goed thuis. Daar is voldoende vocht en veel ruimte om te groeien. Links van de pinksterbloem bloeit scherpe boterbloem. Mei 2021.

▲ **Figuur 4.** Een kijkje in de slootkant. Een beetje een zoekplaatje misschien. Aan de rechterkant bloeiend: echte koekoeksbloem. De verspreid voorkomende witte kleine bloemetjes (sterretjes): gewone hoornbloem. De drie grote gele bloemen midden: kruipende boterbloem. Rechts van de kruipende boterbloem: de bloeiende aarpluimen van reukgras. En tenslotte, de talrijke gele bolvormige bloemetjes, breed verspreid op de voorgrond: kleine klaver. Er valt heel wat te zien!

Nieuws van de Werkgroep Natuurlijk Doen!

Op 13 juli kwam de werkgroep in nieuwe samenstelling bijeen. Met vreugde verwelkomden wij Dick Melman, opvolger van Marianne Narold. Veel onderwerpen en plannen passeerden de revue: mogelijke gevolgen van het gebruik van herbiciden, plannen om volgend jaar een inventarisatie te maken van de vogels die op Buytentwist wonen, een onderzoek doen naar de effecten van de insectentuin, in samenwerking met Jos Kuylen zoeken naar een interessante wedstrijd voor 2022, het gebruik van de zeis in plaats van lawaaiige gereedschappen en nog meer.

Het bruist van de ideeën in deze enthousiaste club en we houden je op de hoogte!

Namens de werkgroep,

Tine Walberg

▲ De nieuwe samenstelling van de werkgroep Natuurlijk DOEN! Vlnr: Atie van Bockxmeer, Tine Walberg, Herma Wiers, John Peeters en Dick Melman (namens bestuur).

Oproep kopij

De redactie roept alle leden van Buytentwist op om medetuinders deelgenoot te maken van uw ervaringen, passies en ergernissen. Met andere woorden: stuur kopij en/of een mooie foto met bijschrift naar de redactie!

Ubent zelf verantwoordelijk voor de inhoud van uw tekst. De redactie behoudt zich, zonder opgaaf van redenen, het recht voor een stuk niet te plaatsen. Inhoudelijke wijzigingen vinden plaats in overleg met de auteur. Aanleveren in Word (platte, onbewerkte tekst). Illustraties dienen als apart bestand

meegezonden te worden, liefst met een kort verklarend bijschrift of informatie voor de lezer.

Kleurenfoto's moeten de hoogste resolutie hebben of minimaal 150 pixels/inch zijn. Bestandsformaat jpeg.

Kopij die op een andere manier wordt aangeleverd kunnen we niet plaatsen.

E-mail: tuinspiegel@buytentwist.nl.

De deadline voor het insturen van kopij voor de Tuinspiegel van NOVEMBER 2021 is

**10 oktober
2021**

Distributie van de Tuinspiegel

Men kan een nieuw nummer meenemen uit de Tuinspiegel-box aan het clubhuis. Het verschijnen van een nieuwe Tuinspiegel zal worden aangekondigd op de mededelingenborden op de tuin.

Het belang van biodiversiteit

Marianne Narold praat ons bij.

Biodiversiteit, een hot item

De natuur in ons land staat onder druk. Vanwege de achteruitgang op met name het agrarische platteland wordt natuur in de stad en omgeving steeds belangrijker. Daarbij horen ook zeker tuincomplexen als de onze. Gemeenten doen daar al veel meer in door bijvoorbeeld ander maaibeeld van bermen en slootkanten. En het is mooi als ook iedereen daar aan zijn bijdrage levert.

Voordelen voor de tuinders van Buytentwist

Maar we hoeven dat niet alleen uit belang voor de natuur te doen. Een grotere biodiversiteit heeft ook voor ons als tuinders voordelen. Onze vereniging wil niet dat plaaginsecten en dergelijke worden weggespoten, maar we kunnen wel de natuur zelf inzetten. Dat kan op allerlei manieren. Veel van onze leden zijn hier al mee bezig en wisselen onderling kennis uit.

Er is een groep leden die zich verdiepen in de manier van werken in de insectentuin op het C-deel. Dick Melman leidde twee informatieve excursies. Hierbij stelde hij de vraag: "Is onkruid onkruid?"

Plaagdieren nuttig?

Maar als je een moestuin hebt, ben je toch niet gebaat bij al die

lastige insecten? Weg met de Veenmol en de Koolvlieg en de..... Ja, maar niet alle insecten zijn vraatzuchtig en soms kun je ze inzetten voor jouw strijd tegen die plaagdieren. Larven van lieveheersbeestjes en zweefvliegen eten luizen. Maar dan is het wel handig als er hoekjes in de tuin zijn waar de volwassen insecten kunnen eten (nectarplanten) en schuilen. Mollen op de tuin zijn niet fijn omdat ze gangen graven. Maar ze eten wel de Veenmol die aan je wortels zit te knagen. Wat is erger? En ploegen is niet meer nodig. Ha!

Slakken eten je jonge plantjes op. Maar ze houden niet van alle planten. En niet alle slakken eten dat verse groen. Velen helpen jou om de compost te verteren. En zet je een haag van niet lekkere planten om de jonge aanplant, dan komen de verschillende slakkensoorten er misschien niet aan toe. En de "foute" insecten vliegen door omdat ze afleidende geuren opsnuiven (hoop je, maar ja, de natuur is zeer wispelturig, maar het is het proberen waard).

Zet de natuur in

Moestuinen met een omheining van bloemen rondom aardappels en bonen en onder fruitbomen zien er niet alleen mooi uit maar

▲ Veenmol

▲ Koolvlieg

geven voordelen voor de natuur. Laat natuurlijke vijanden voor je werken. Dat maakt de grond en de gewassen ook nog gezonder en weerbaarder voor tegen aantasting.

Verder lezen

Ja ja. Leuk hoor maar of het werkt, hoor ik sommigen denken? Het is mooi om zo te tuinieren dat je het evenwicht in de natuur helpt te versterken en daardoor gezonde groenten kweekt en de kwaliteit van de grond verbetert.

Twee boeken vond ik op de site van de AVVN. Plaagdierenboek en Onkruidenboek. Van Suze Peters en Lotte Stekelburg (Trichis). Hele leuke verhalen met het wat, hoe en waarom van het plaagdier en het onkruid. Vol nuchtere verhalen. Leerzaam en vermakelijk. Aanrader!

◀ Lieveheersbeestje larven van het type Adalia bipunctata.

Marianne Narold

Buyten buurten no 10 met Rob de Graaff

Rob tref ik op een mooie augustus-avond en we gaan op gepaste afstand zitten met het zicht op zijn stelling met boksbal, volgens mij een unicum op Buytentwist. Die boksbal stond er al, voor Rob's tijd, maar symboliseert wel Rob's opvatting over een goede combinatie van inspanning en ontspanning. De tuin en de boksbal realiseren dit in optima forma. Als kind was Rob al vaak op de boerderij te vinden: koeien melken, de stal schoonmaken en hooien...dat waren voor hem geliefde karweitjes. Overigens is zijn droom: een tuin met kippen; dat doet me denken aan een eerdere aflevering van Buyten Buurten.

"Ik wilde graag een groentetuin en bij mijn tweede huis in Noord-Italië kan ik die natuurlijk niet realiseren. Mijn inspiratie hier is vooral mijn eigen intuïtie en ervaring, maar ook mijn goede burens op de tuin helpen me aan ideeën." Een bijzondere inspiratie vond Rob wel begin jaren 70 in een hennepplantage bij een boer in Ouderkerk aan de Amstel. Hier ontdekte hij ook zijn liefde voor tuinieren. Rob's beste en lekkerste recepten zijn

een tomatensoep en sambal goreng Boontjes. Hij geeft echter een ander recept, wat hij veel interessanter vindt.

Naam	Rob de Graaff
Tuin	B09
Leeftijd	66 jaar
Beroep	Psycholoog
Tuiniert sinds	November 2019
Favoriet gewas	Tomaten

Als hij echt zit met een teveel aan oogst, geeft hij dat aan burens en vrienden. Blij met alles op de tuin was Rob nog niet in zijn eerste jaar op Buytentwist: "Van tomaten wist ik niet, dat je ze moest opbinden, dus die stierven een roemloze dood in de modder. En ik ga echt geen aardappels meer telen, want de veenmollen aten alles op. Dus je snapt het zeker wel: volgend jaar doe ik alles weer anders!"

Rob draagt het natuurlijk tuinieren een warm hart toe en hij weet inmiddels dat gewassen elkaar kunnen tegenwerken of juist stimuleren.

Voor zijn medetuinders heeft Rob een paar korte en krachtige tips: "Houd goed contact met je burens op de tuin, gedraag je sociaal en help elkaar, maak het gezellig en drink bijvoorbeeld af en toe samen een borreltje."

En zo komen we weer terecht bij wat Rob eerder zei: de tuin, de boksbal en een borreltje, ze vormen de beste combinatie van inspanning en ontspanning. Dankjewel Rob, voor deze wijze les.

Tine Walberg

Rob vindt een tomatensoep niet zo interessant maar dit recept wel.

Soto Ayam ofwel een Indische Kippensoepgerecht

Ingrediënten:

- 1 kip
- 2 liter water
- 1 kippenbouillontablet
- 1 rode peper in kleine stukjes gehakt
- 3 cm gemberwortel gehakt
- 1 tl kurkuma
- 1 serehstengel in lengte besneden
- 1 prei
- 100 gr gebakken uitjes
- 125 gr tauge
- 40 gr verse selderij
- 4 eieren
- 1 pakje mihoen

Plet $\frac{3}{4}$ van de tenen knoflook. Schil de gember en snijd in grove stukken. Snijd de stengel citroengras (sereh) in de lengte in. Doe de kip in een grote pan, schenk het water erbij en voeg de knoflook, de gember, het citroengras en het bouillonblokje toe. Breng het geheel aan de kook en laat het 45 minuten, met de deksel op de pan en op laag vuur koken. Breng op smaak met vers gesneden rode peper en zout.

Neem de kip uit de pan. Zeef de bouillon, zodat je de grote stukken eruit kunt halen. Neem het vel van de kip, nadat die wat is afgekoeld en pluk met je han-

den (tjomplokken) het vlees in stukjes en verwijder de botjes. Doe het kippenvlees weer terug in de bouillon.

Snijd de rest van de knoflook in plakjes. Verhit de olie en fruit de knoflook goudbruin.

Kook de soen of mihoen volgens de aanwijzingen op de verpakking. Kook de eieren in 8 minuten hard, laat schrikken en pel ze. Halveer de eieren.

Doe in elk soepbord wat mihoen, selderij, taugé, knoflook, gebakken uitjes, de fijngesneden prei en een ei. Schenk de hete bouillon erop.

Geraniumspecialist

Kwekerij in Hem bij Purmerend heeft, naast Geraniums, nog 700 vaste planten in het assortiment. De Geranium (Ooievaarsbek, daarin zijn ze gespecialiseerd) maar je kunt er ook bijvoorbeeld vier soorten Acanthus Mollis vinden en verschillende Aconitums, o.a. "Stainless Steel", een ijl-grijsblauwe kleur. Kijkend op de site, dacht ik na de planten die begonnen met een A: "daar moet ik eens heen". De kwekerij ligt net boven Purmerend in Hem.

- **Kwekerij Jan Neelen,**
Hemmerbuurt 106, 1607CM, Hem.
- www.janneelenvasteplanten.nl.
- Openingstijden: donderdag, vrijdag en zaterdag tussen 10.00 en 17.00 uur. Planten zijn ook te bestellen via de contactpagina op hun site en daarna op bovenstaande dagen af te halen, dan staan ze klaar om mee te nemen.**

Dagje Texel

Leuk om te doen, doordeweeks een dagje Texel; je kunt er immers heen met de auto en kan dan meteen even een bezoek brengen aan Kwekerij Halsema. Zij zijn gespecialiseerd in daglies, Hemerocallis. Ze hebben honder-

den soorten in hun collectie met mooie namen als Stella d'Oro, Crimson Pirate of Pacific Moon. Op deze kwekerij vind je uiteraard ook planten die tegen een beetje wind uit zee kunnen.

- **Kwekerij Halsema,**
Gerritslanderdijkje 5,
1791NA, Den Burg
- www.kwekerij-halsema.nl
Open maandag t/m zaterdag van 8-18 uur.

Kwekerij de Aardigheyt

Madelein Vreeken-Buijs, van huis uit bioloog, wilde na tien jaar een volkstuin, méér doen. Na een opleiding in Aalsmeer startte ze haar "hobby-kwekerij"; ze begon met het kweken van bijzondere vaste planten. Gaf ze in het begin vaak planten weg aan vriendinnen, nu verkoopt ze de planten via haar website, regionale markten en plantendagen. Om haar huis, speciaal ontworpen, heeft ze verschillende tuinen aangelegd: een prairietuin met stoere planten en grassen en een boomgaard met voorjaarsbollen en vaste planten die veel zon verdragen. Daarnaast is er ook nog een vijvertuin. Je kunt haar tuin als inspiratie op vrijdag en zaterdag bezoeken. Wel is het handig om via de site een afspraak te maken; er is weinig parkeer ruimte.

- **Hobbykwekerij 'De Aardigheyt'**
Noortheylaan 13,
2263KD Leidschendam
- www.aardigheyt.nl
Open t/m 1 oktober op vrijdag van 13.00-17.00 uur, op zaterdag van 13.30-17.30 uur.

De Biomarkt

Viel de opbrengst op je eigen tuin door het wisselende weer een beetje tegen? Ga dan de eerste zaterdag van de maand naar de Biomarkt in de Haarlemse Kweektuin. Daar zijn groente en fruit te koop van Wij Telen Groente (lekker makkelijk in de grote kas!). Ook vind je er onder meer ambachtelijke producten zoals geitenkaas, paddenstoelen, kruiden en olijfolie.

- **Op 7 augustus, 4 september en 2 oktober ben je welkom tussen 10 en 15 uur op de Kleverlaan.**
- Kijk voor latere data op de website www.haarlemmerkweektuin.nl

Pluktuin bij Nes aan de Amstel

Vanaf juli/augustus hebben dahlia's, zonnebloemen en gladiolen een hoofdrol naast veel andere zomerbloeiërs in deze bijzondere pluktuin. Je kunt er 20 stelen plukken voor €12,50 voor een prachtig boeket. In de theetuin kun je genieten van je aankoop en het uitzicht. Een aparte plek, zo dicht bij Haarlem. De theetuin is ook als locatie te huur, ook voor 's avonds.

- **Zomerbloemenpluktuin,**
Amsteldijk Zuid 183b,
1188VN, Amstelveen
- www.pluktuinamstelveen.nl
Open dinsdag t/m zaterdag 10.00-17.00 uur.
- Yvonne Clason**